

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: N. J., státní příslušnost Tunisko,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, 739 51 Vyšní Lhoty
234,
zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem sídlem 702 00
Ostrava, Purkyňova 6,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR,
sídlím 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3,
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.9.2018 č. j. OAM-144/LE-LE05-BA04-2018

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu).
2. Žalobce konstatoval, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný zabýval otázkou, zda jsou v jeho případě dány důvody pro udělení doplňkové ochrany z toho důvodu, že by jeho vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Se závěry žalovaného nesouhlasí. Zdůraznil, že má na území České republiky nezletilého syna, který je v péči matky. S ohledem na věk dítěte a odmítavý postoj matky, v žádném případě nepřichází v úvahu, že by bylo možné uvažovat o jakémkoliv styku se synem jinde, než na území České republiky. Žalobce dále uvedl, že s ohledem na platný zákaz jeho pobytu na území České republiky, rovněž nelze ani náznakem uvažovat o řešení jeho situace a respektování práva na vedení rodinného a soukromého života prostřednictvím jakéhokoliv institutu zakotveného v zákoně o pobytu cizinců. Všechny uvedené okolnosti, nemožnost jakékoliv jiné úpravy jeho statutu na území České republiky vedou k závěru, že rozhodnutí o jeho žádosti je natolik nezvratným a definitivním zásahem do soukromého a rodinného života, že porušuje ustanovení článku 8 Úmluvy a je tak v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. V žádném případě nelze souhlasit s paušálním odkazem na možnost řešit situaci pomocí instituce zakotveným v zákoně o pobytu cizinců. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 256/2014-27 ze dne 11.3.2015. Podobně jako v odkazovaném případě i v jeho věci žalovaný zcela paušálním a neindividualizovaným způsobem neřešil konkrétní okolnosti případu a vystačil si s prostým odkazem na možnost řešení jeho situace právě prostřednictvím zákona o pobytu cizinců. S ohledem na existenci řady zákazů vstupu na území států Evropské unie, které zcela kategoricky znemožňují využití jakéhokoliv institutu zakotveného v zákoně o pobytu cizinců, toto řešení v jeho případě zcela pochopitelně nepřipadá v úvahu, a to alespoň v rámci dohledné doby. Žalobce poznamenal, že zatímco v případě eventuálního udělení doplňkové ochrany by bylo možné uvažovat o novém rozhodnutí ve věci jeho správního vyhoštění, jímž by bylo možné existující zákazy s ohledem na jeho rodinný život zrušit, jeho případné vycestování fakticky zavírá cestu i tomuto výjimečnému institutu.
3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Dle žalovaného rodinné vazby žalobce na území České republiky, tedy to, že zde má dospělou dceru a údajně také nezletilého syna, nelze podřadit důvodům pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Stejně tak jim nelze podřadit ani fakt, že v Tunisku dle svých slov nic nemá, či že tam nemá práci. Žádný jiný důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce neuvedl a naopak výslovně prohlásil, že jiný důvod nemá. Žalobce uvedl, že žádost o mezinárodní ochranu podal, aby mohl zůstat se svým synem, se kterým dle jeho slov teprve teď získal kontakt a teprve ho měl možnost poznat a nechce o něj znovu přijít. V průběhu správního řízení sám sdělil, že není uveden jako otec v rodném listě nezletilého dítěte, o němž tvrdí, že je jeho otcem. Vypověděl, že soudní řízení o určení otcovství bylo v prvním stupni rozhodnuto tak, že není otcem dítěte, ale odvolací soud rozhodnutí zrušil a věc byla vrácena zpět na první stupeň.

Sdělil také, že se nepodílí ani na výchově a ani na materiálním zabezpečení dítěte, protože je mu 6 let, z nichž si první 3 roky žalobce odpykával trest odnětí svobody a další 3 roky byl v Tunisku. Až nyní je zde v České republice. Po příjezdu do ČR se na výchově ani materiálním zabezpečení také nepodílel, protože zde nemohl pracovat a také matka dítěte si nepřála, aby se s dítětem kontaktoval. K námitce žalobce, že správní orgán nedostatečně zhodnotil možnost udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, žalovaný uvedl, že žalobce v průběhu řízení nesdělil žádnou ze skutečností, kterou by bylo možné podřadit vážné újme ve smyslu § 14a zákona o azylu. Vzhledem k uvedenému logicky nedospěl k závěru, že by žalobci v zemi původu vážná újma hrozila. Napadené rozhodnutí je ve vztahu k ust. § 14a zákona o azylu náležitě a podrobně odůvodněno a dostatečně z něj vyplývá, z jakých důvodů nebyla žalobci doplňková ochrana udělena. Žalovaný na základě skutečností sdělených žalobcem a posouzení informací o zemi původu neshledal, že by jeho vycestování do vlasti bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Dle žalovaného existence soukromých či rodinných vazeb nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě. V daných souvislostech odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 2 Azs 66/2008, sp. zn. 9 Azs 3/2010, sp. zn. 6 Azs 5/2010, sp. zn. 1 Azs 5/2011. Rodinné ani soukromé vazby cizince v České republice nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Je třeba si také uvědomit, jak upozornil NSS v rozsudku ve věci sp. zn. 1 Azs 5/2011, že ustanovení článku 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi.

4. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 65 a následujících zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodl o žalobě bez nařízení jednání.
5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zahájeno žádostí žalobce ze dne 6.8.2018. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice, v údajích k podané žádosti o udělení mezinárodní ochranu a v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce sdělil, že je tuniské státní příslušnosti, arabské národnosti, nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyl členem žádné strany ani organizace, ani nebyl nijak angažovaný. Je rozvedený, má zletilou dceru a nezletilého syna, oba jsou české státní příslušnosti. Tunisko opustil 15.5.2018. Cestoval na základě svého pasu a českého schengenského víza. Důvodem vycestování z Tuniska do České republiky bylo soudní řízení o určení otcovství, jež vede v České republice. Jiný důvod k vycestování neměl. V Tunisku nikdy neměl žádné problémy a nebyl tam trestně stíhaný. Žádost o mezinárodní ochranu podal z toho důvodu, aby mohl být nablízku svému synovi. V rodném listě není uveden jako otec dítěte. Je vedeno řízení o určení otcovství. Na výchově dítěte ani na jeho materiálním zabezpečení se nepodílí. Synovi je 6 let, během nichž první tři roky si žalobce odpykával trest odnětí svobody a další tři roky pobýval v Tunisku. Po příjezdu do České republiky se na výchově ani materiálním zabezpečení také nepodílel, protože v České republice nemohl pracovat a matka dítěte si kontakt

neprála. Na výzvu správního orgánu, aby se vyjádřil k 8 pravomocným odsouzením v České republice, žalobce reagoval tvrzením, že šlo o chyby. Proti protokolu o pohovoru žalobce neměl žádné námitky. Na podporu svých tvrzení nechtěl nic doložit.

6. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Tunisku. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel ze zprávy organizace Freedom House Svoboda ve světě 2018 – Tunisko z ledna 2018, ze Zprávy Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv v Tunisku, Zprávy organizace Human Rights Watch 2018 ze dne 18.1.2018 a z Informace oddělení zahraničních a evropských záležitostí odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR (OAMP) ze dne 27.6.2018 Tunisko – bezpečnostní, politická a bezpečnostní situace v zemi. Z protokolu o seznámení s podklady pro rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany plyne, že žalobce byl se všemi podklady seznámen dne 9.8.2018. K jejich obsahu se nevyjádřil, stejně tak ani ke zdrojům informací a způsobu jejich využití. Žalobce nenavrhoval doplnění podkladů pro rozhodnutí a na výslovný dotaz správního orgánu žádné další skutečnosti nebo nové informace, které by měl vzít správní orgán v úvahu při posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, odpověděl záporně.
7. Ze správního spisu se podává, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je jeho snaha zůstat v České republice, kde pobývá jeho údajný syn, aby mu mohl být nablízku a neztratil s ním kontakt. Dále uvedl, že v Tunisku nic nemá, ani práci.
8. Krajský soud předně konstatuje, že výčet důvodů pro udělení azylu vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu je taxativní a z jiných důvodů azyl nelze udělit. Existence rodinných vazeb ani snaha o legalizaci pobytu na území České republiky nejsou mezi taxativně vyjmenovanými důvody § 12 zákona o azylu obsaženy.
9. Ani žalobcem tvrzená okolnost, že má nezletilého syna s občankou České republiky, není důvodem pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu (analogicky rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 6/2003-55, č. j. 2 Azs 18/2005-35).
10. K žalobním námitkám žalobce soud dále uvádí, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu nevylučuje, že by zásah do rodinného a soukromého života cizince mohl představovat, a to ve velmi výjimečných případech důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, ovšem bylo by to možné např. v případech, kdy by si cizinec vytvořil na území České republiky takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území České republiky (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 46/2008-71, č. j. 2 Azs 14/2010-92). Mezinárodními závazky mohou být i ty, které České republice plynou z článku 8 Úmluvy, jenž garantuje právo na respektování soukromého a rodinného života (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 46/2008-71). Z judikatury Nejvyššího správního soudu např. z rozsudku č. j. 9 Azs 5/2009-65 plyne, že ustanovení článku 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. V rozsudku č. j. 2 Azs 66/2008-52 Nejvyšší správní soud uvedl, že rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany tedy zpravidla nemůže být samo o sobě v rozporu se základním

právem cizince na respektování jeho soukromého a rodinného života, i když by realizace takového práva předpokládala jeho pobyt na území ČR. V citovaném rozsudku 5 Azs 46/2008-71 Nejvyšší správní soud judikoval, že je třeba rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince (§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů), od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince. Samotná nutnost vycestování cizince do země původu při neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany a za situace, kdy cizinci nesvědčí žádný jiný důvod k zákonnému pobytu na území ČR, totiž tomuto cizinci neznemožňuje, aby si po návratu do země původu nepožádal o některou z možných forem povolení pobytu na území ČR dle zákona o pobytu cizinců. Naproti tomu se správním vyhoštěním je dle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců spojena vedle povinnosti vycestovat z území ČR vždy také doba, po kterou nelze cizinci vstup na toto území umožnit. Z dikce § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že právě toto ustanovení primárně chrání práva cizince na soukromý a rodinný život vyplývající z článku 8 Úmluvy, nikoliv ust. § 179 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců, které upravuje důvod znemožňující vycestování cizince pro rozpor takového vycestování s mezinárodními závazky ČR, ani jemu svou dikcí odpovídající ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, upravující obdobně formulovaný důvod udělení doplňkové ochrany, neboť je zřejmé, že obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil, konec citace.

11. V posuzované věci nelze pominout, že v době rozhodování žalovaného, a nebylo tvrzeno, že by tomu bylo jinak v době rozhodování soudu, se žalobce nijak nepodílel ani na výchově dítěte, jemuž má být 6 let, ani od jeho narození nepřispíval na jeho výživu, s matkou dítěte nesdílel společnou domácnost, v rodném listě není ani zapsán jako otec nezletilého, přičemž tvrdil, že je vedeno řízení o určení otcovství na jeho návrh, které ovšem dosud není skončeno. Z uvedeného je zřejmé, že údajný syn žalobce není na jeho péči nijak závislý. V daných souvislostech krajský soud připomíná, že rodinné poměry žalobce mohou být důvodem pro udělení některého z pobytových oprávnění podle zákona o pobytu cizinců, mimo zcela výjimečné případy však nepostačují pro udělení doplňkové ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 30/2007-69). Mezinárodní ochrana nemůže sloužit jako náhrada institutů upravených právě v zákoně o pobytu cizinců (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 170/2004-72) – primárním účelem azylového řízení není legalizace pobytu na území České republiky (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 129/2005-54, a ve věci sp. zn. 7 Azs 234/2005). Okolnost, že žalobce je osobou opakovaně porušující právní řád České republiky, která na jejím území páchala trestnou činnost, jak bylo zjištěno v průběhu správního řízení a tvrzení žalobce, že s ohledem na existenci řady zákazů vstupu na území států Evropské unie, mu znemožňují využití jakéhokoli institutu zakotveného v zákoně o pobytu cizinců, nelze dle názoru soudu považovat v posuzované věci za okolnosti, které by odůvodňovaly závěr, že se jedná o výjimečný případ, kdy by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování žalobce. V daných souvislostech krajský soud odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku

č. j. 8 Azs 27/2012-65, v němž Nejvyšší správní soud odkázal na kritéria, která Evropský soud pro lidská práva při posuzování přiměřenosti zásahu do práva na osobní a rodinný život, zohledňuje a jimiž jsou zejména 1. rozsah, v jakém by byl rodinný život narušen, 2. rozsah vazeb na smluvní stát, který hodlá cizince vyhostit, nebo který neudělil cizinci pobyt, 3. existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země původu, 4. imigrační historii dotčených osob, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, 5. důvody veřejného pořádku, 6. zda byl rodinný život založen až poté, kdy dotčené osoby věděly, že v dané zemi cizí státní příslušník pobývá nelegálně, a že je proto jejich rodinný život od počátku nejistý, ale existují výjimky, kdy i v takovém případě převáží zájem cizince, aby nebyl vyhoštěn. Nejvyšší správní soud dále v tomto rozsudku poznamenal, že uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. Právo vyplývající z článku 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu. Soud má za to, že žalovaný při aplikaci článku 8 Úmluvy v souvislosti s § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu postupoval plně v souladu s citovanou judikaturou.

12. Soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
13. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 18.12.2018

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

